

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2024/036 van 19 maart 2024

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	betreffende de identificatie en registratie van honden
roepnaam	(besluit identificatie en registratie honden)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 8 maart 2024
trefwoorden	Registratie en identificatie honden; toestemming; bewaartermijn; telefonische raadpleging

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand van 8 maart 2024, ontvangen door de VTC op 11 maart 2024;

Gelet op de behandeling op de zitting van 19 maart 2024;

Brengt op 19 maart 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Dierenwelzijn (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *betreffende de identificatie en registratie van honden* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Het advies wordt bij hoogdringendheid gevraagd om de volgende redenen:

Wij zouden het op prijs stellen mocht het advies worden verstrekt binnen een termijn van vijftien werkdagen. Spoedadvies wordt gevraagd om redenen dat de concessie verleend aan Zetes nv voor het beheer van DogID afloopt op 31 mei e.k. Op 1 juni zou een nieuwe concessie dienen op te starten samen met inwerkingtreding van de nieuwe reglementering. De opmaak van het besluit was bovendien een zeer intensief proces waarbij de huidige reglementering aan een evaluatie werd onderworpen hetwelk gepaard ging met heel wat overlegmomenten zowel met externe stakeholders als met de drie gewesten onderling.

3. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen voor zover een spoedadvies geen algemene regel wordt.
4. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

5. De registratie van honden is in België verplicht sinds 1998 en dit op basis van het toenmalige koninklijk besluit van 17 november 1994 *betreffende de identifikatie en de registratie van honden*. Hiervoor werd vervolgens een centrale databank opgericht waarvan het beheer door middel van een overheidsopdracht werd toevertrouwd aan een dienstverlenend bedrijf, op dit moment de firma Zetes Cards.

De wijzigingen voorwerp van het Ontwerp zijn een gevolg van een evaluatie en dit naar aanleiding van de afloop van de huidige concessie in hoofde van de firma Zetes Cards.

6. Meer bepaald wordt beoogd om de inhoud van de verschillende certificaten en fiches waarvan sprake in het besluit nadrukkelijk te bepalen, duidelijker te omschrijven wie welke wijzigingen in de databank kan doen, bijkomende gegevens te registreren in de databank (o.a. datum van overlijden), en worden (technische) verbeteringen van fouten door te voeren.

De wijzigingen laten verder de verantwoordelijke toe om wijzigingen in zijn gegevens of die van de hond dan wel de wijziging van verantwoordelijke nu ook digitaal rechtstreeks door te geven aan de centrale databank en dit om de databanken van Dog ID en Cat ID procedureel meer op elkaar te laten afstemmen.

7. Tot slot worden ook wijzigingen aangebracht naar aanleiding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (oftewel de GDPR-regelgeving). Dit wil zeggen dat de persoonsgegevens steeds vertrouwelijk zijn, behoudens de verantwoordelijke heeft aangegeven de vertrouwelijkheid ervan te willen opheffen, dit volgens de nota.
8. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 3.

§1. De gegevens van de honden die geregistreerd zijn na 1 september 1998, en de gegevens van hun *verantwoordelijke worden verzameld en bijgehouden in de databank DogID. De voormelde databank heeft de volgende doeleinden:*

- 1° *honden identificeren;*
- 2° *honden herenigen met hun verantwoordelijke;*
- 3° *de handel in honden en het verkeer van honden controleren;*
- 4° *de handhaving van de dierenwelzijnsregelgeving opvolgen.*

De databank, vermeld in het eerste lid, wordt conform artikel 38 van dit besluit beheerd door de dienst¹. De dienst kan voor de volledige taak van het voormelde beheer of voor een deel van die taak een beroep doen op een dienstverlenend bedrijf dat dan optreedt als verwerker als vermeld in artikel 4, 8), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in

¹ de dienst, vermeld in artikel 3, punt 23, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren

verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

§2. Zonder afbreuk te doen aan de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens kan de databank, vermeld in paragraaf 1, gegevens verstrekken aan andere overheidsinstanties dan de overheidsinstanties, vermeld in dit besluit, over honden die geregistreerd zijn in die databank en hun verantwoordelijken, voor andere doeleinden dan de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, onder voorbehoud van de wettigheid van het verzoek en de vergoeding voor de kosten die deze instanties moeten betalen.

Onderafdeling 1. Papieren procedure

Art. 15.

Het voorlopige registratiecertificaat, vermeld in artikel 14, bestaat uit een roze origineel en een groene en een witte kopie.

Art. 16.

Op het ogenblik van de identificatie conform artikel 7 tot en met 13 vult de dierenarts het voorlopige registratiecertificaat, vermeld in artikel 14, volledig in. Hij geeft het paspoort en de witte kopie, vermeld in artikel 15, onmiddellijk mee aan de verantwoordelijke.

Voor een hond die afkomstig is uit het buitenland, vult de dierenarts het voorlopige registratiecertificaat, vermeld in artikel 14, volledig in na controle van de microchip, vermeld in artikel 7, §1, eerste lid. Hij geeft de witte kopie, vermeld in artikel 15, onmiddellijk mee aan de verantwoordelijke. Alleen als de hond niet over een paspoort beschikt, wordt een paspoort afgeleverd aan de verantwoordelijke.

Art. 17.

De dierenarts stuurt het origineel van het voorlopige registratiecertificaat, vermeld in artikel 14, binnen acht dagen na het invullen naar de dienst.

Art. 18.

De dierenarts bewaart de groene kopie, vermeld in artikel 15, tot een jaar na de voorlopige registratie.

Onderafdeling 2. Elektronische procedure

Art. 19.

Binnen acht dagen na de identificatie conform artikel 7 tot en met 13 of, voor een hond die afkomstig is uit het buitenland, binnen acht dagen na de controle van de microchip voert de dierenarts de volgende acties uit:

- 1° de dierenarts vult het elektronische voorlopige registratiecertificaat, vermeld in artikel 14, in;
- 2° de dierenarts bevestigt de volledigheid en de juistheid van de gegevens met een digitale sleutel;
- 3° de dierenarts stuurt het voorlopige registratiecertificaat, vermeld in artikel 14, door naar de dienst.

Art. 20.

Onmiddellijk na het versturen, vermeld in artikel 19, 3°, ontvangt de dierenarts een elektronische kopie van het ingevulde voorlopige registratiecertificaat. De dierenarts stuurt de voormelde kopie naar de verantwoordelijke en bewaart die kopie ook zelf tot een jaar na de registratie.

Art. 21.

Op het ogenblik van de identificatie conform artikel 7 tot en met 13 of, voor een hond die uit het buitenland komt, bij de controle van de microchip overhandigt de dierenarts het paspoort aan de verantwoordelijke. Alleen als de hond niet over een paspoort beschikt, wordt er een paspoort afgeleverd aan de verantwoordelijke.

Hoofdstuk 4. Wijziging van de gegevens van de verantwoordelijke of van de hond

Afdeling 1. Wijziging van de gegevens van de verantwoordelijke en van de hond in de databank

Art. 25.

§1. Bij iedere wijziging van de volgende gegevens van de verantwoordelijke of naar aanleiding van het overlijden, het verlies of de diefstal van de hond wijzigt de verantwoordelijke die gegevens in de databank, vermeld in artikel 3:

- 1° de voor- en achternaam van de verantwoordelijke van de hond;*
- 2° het adres van de verantwoordelijke;*
- 3° het telefoonnummer van de verantwoordelijke;*
- 4° de status van de hond, namelijk overleden, gestolen, vermist of geëxporteerd;*
- 5° de datum van overlijden van de hond.*

De verantwoordelijke kan ook de volgende gegevens wijzigen:

- 1° de naam van de hond;*
- 2° het e-mailadres van de verantwoordelijke;*
- 3° het privacytype, namelijk de aanduiding of de volgende persoonsgegevens openbaar of vertrouwelijk zijn:*
 - a) de voor- en achternaam van de verantwoordelijke van de hond;*
 - b) het telefoonnummer van de verantwoordelijke;*
 - c) het adres van de verantwoordelijke;*
 - d) het e-mailadres van de verantwoordelijke.*

§2. Als de gegevens, vermeld in paragraaf 1, worden gewijzigd via de papieren procedure, wordt daarvoor de papieren fiche Wijziging gegevens gebruikt.

Als de wijziging, vermeld in paragraaf 1, gebeurt via de elektronische procedure, gebeurt de wijziging in de databank, vermeld in artikel 3, via de elektronische fiche Wijziging gegevens die gevalideerd wordt met een digitale sleutel.

Asielen gebruiken in de gevallen, vermeld in het eerste en tweede lid, de asiefiche.

§3. Op verzoek van de verantwoordelijke wijzigt de dierenarts de gegevens, vermeld in paragraaf 1, na controle van de juistheid en op voorwaarde dat het dier niet als gestolen of vermist staat opgegeven.

Naast de gegevens, vermeld in het eerste lid, kan de dierenarts de volgende gegevens van de hond wijzigen:

- a) de naam;*
- b) het ras;*
- c) het geslacht;*
- d) de vachtkenmerken.*

Als de identificatiegegevens van de hond verkeerd zijn of als het paspoort wordt vervangen, kan de dierenarts de volgende gegevens wijzigen:

- 1° het identificatienummer en de reden van de wijziging, namelijk incorrecte gegevens of de onleesbaarheid van de microchip;*
- 2° de geboortedatum;*
- 3° de identificatiedatum.*

De dierenarts attesteert de volledigheid en de juistheid van de gegevens, vermeld in het eerste tot en met derde lid, met behulp van een digitale sleutel. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 3°, kunnen alleen gewijzigd worden als het rijksregisternummer van de verantwoordelijke eraan gekoppeld is.

Art. 26.

Bij elke wijziging van de gegevens op het registratiecertificaat stuurt de dienst een nieuw registratiecertificaat naar de verantwoordelijke, met inbegrip van een papieren fiche Wijziging gegevens.

Bij de verhuizing van een hond naar het buitenland wordt in de databank, vermeld in artikel 3, alleen opgenomen dat de hond zich niet meer in België bevindt. In het voormelde geval stuurt de dienst in afwijking van het eerste lid geen registratiecertificaat of een fiche Wijziging gegevens naar de verantwoordelijke.

Afdeling 2. Wijzigingen naar aanleiding van het verhandelen van de hond

Art. 27.

Als een hond wordt verhandeld, voert de overdrager een van de volgende acties uit:

- 1° de overdrager deelt de gegevens van de nieuwe verantwoordelijke binnen acht dagen na de overdracht mee aan de dienst met een papieren fiche Wijziging gegevens;*
- 2° de overdrager voert binnen acht dagen na de overdracht de gegevens van de nieuwe verantwoordelijke in de databank in, vermeld in artikel 3, via de elektronische fiche Wijziging gegevens, op voorwaarde dat de wijziging gevalideerd wordt met een digitale sleutel van de overdrager en de nieuwe verantwoordelijke.*

In beide gevallen, vermeld in het eerste lid, gebruiken de asielen de asiefiche.

Als een dierenarts de wijziging meldt, voert die in afwijking van het eerste lid binnen acht dagen na de overdracht de gegevens van de nieuwe verantwoordelijke, inclusief het rijksregisternummer van de nieuwe verantwoordelijke in de databank in, vermeld in artikel 3, via de elektronische fiche Wijziging gegevens en valideert ze met een digitale sleutel.

In afwijking van het eerste lid gebeurt de mededeling of invoering voor zwervende, verloren of achtergelaten honden na afloop van de termijn, vermeld in artikel 9, §2, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Art. 28.

Als bij de overdracht van een hond de vraag tot aanpassing van de gegevens van de verantwoordelijke niet uitgaat van de laatst geregistreerde verantwoordelijke of van een asiel, wordt een verificatieprocedure opgestart. De minister kan de modaliteiten van de voormelde verificatieprocedure bepalen.

Art. 29.

Het paspoort, met inbegrip van het registratiecertificaat, wordt bij de overdracht van de hond aan de nieuwe verantwoordelijke overhandigd.

Art. 30.

Hoofdstuk 7. De databank

Art. 36.

De databank, vermeld in artikel 3, is een elektronische gegevensbank die de volgende informatie bevat:

- 1° de volgende gegevens van de hond:
 - a) het identificatienummer;*
 - b) het paspoortnummer als dat van toepassing is;**

- c) *de plaats van de microchip;*
 - d) *de geboortedatum;*
 - e) *de identificatiedatum;*
 - f) *de datum van aflezen van de microchip van een hond die al geïdentificeerd is, als dat van toepassing is;*
 - g) *de datum van registratie in de databank;*
 - h) *het geslacht;*
 - i) *het ras;*
 - j) *de kleur en het type van de vacht;*
 - k) *de naam;*
 - l) *een van de volgende statussen: vermist, gestolen, overleden of geëxporteerd;*
 - m) *de datum van het overlijden;*
- 2° *de volgende gegevens van de verantwoordelijke:*
- a) *de voor- en achternaam;*
 - b) *het rijksregisternummer;*
 - c) *het volledige adres;*
 - d) *het e-mailadres;*
 - e) *het telefoonnummer;*
- 3° *de volgende gegevens van de dierenarts:*
- a) *de voor- en achternaam;*
 - b) *het ordenummer;*
 - c) *het rijksregisternummer;*
 - d) *het volledige adres;*
 - e) *het e-mailadres.*

Als de verantwoordelijke de beheerder van een asiel of een erkende kweker is, bevat de databank, vermeld in artikel 3, naast de gegevens, vermeld in het eerste lid, 2°, ook de volgende gegevens,:

- 1° *het erkenningsnummer van de inrichting;*
- 2° *de naam van de inrichting (facultatief);*
- 3° *het volledige adres van de inrichting als dat verschillend is van het volledige adres, vermeld in het eerste lid, 2°, c);*
- 4° *het e-mailadres van de inrichting als dat verschillend is van het e-mailadres, vermeld in het eerste lid, 2°, d);*
- 5° *het telefoonnummer van de inrichting als dat verschillend is van het telefoonnummer, vermeld in het eerste lid, 2°, e).*

Art. 37.

De volgende personen hebben toegang tot de gegevens in de databank, vermeld in artikel 36 van dit besluit:

- 1° *de verantwoordelijken van de honden: voor alle actuele gegevens van de honden waarvoor ze verantwoordelijk zijn;*
- 2° *de bevoegde overheid met toepassing van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, en de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987;*
- 3° *de dierenartsen en de asielen: uitsluitend voor de gegevens die nodig zijn om de verantwoordelijke van een dolende, verloren of achtergelaten hond terug te vinden;*
- 4° *de dierenartsen: voor alle actuele gegevens van de honden waaraan ze op verzoek van de verantwoordelijke wijzigingen moeten aanbrenge.*

Als de verantwoordelijke heeft aangegeven dat hij de gegevens van zichzelf en van de hond niet vertrouwelijk wil houden, heeft ook elke persoon die beschikt over het identificatieteken van het dier, toegang tot de gegevens die nodig zijn om de verantwoordelijke van de dolende, verloren of achtergelaten hond te vinden.

Art. 38.

Het beheer van de databank, vermeld in artikel 3, omvat al de volgende taken:

- 1° *de databank ontwikkelen en onderhouden;*

- 2° *de toegang tot de databank beveiligen;*
- 3° *de gegevens registreren van de honden die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest worden gehouden, en ook de contactgegevens van de verantwoordelijken van de honden;*
- 4° *het verband verzekeren tussen de gegevens van de hond en de verantwoordelijke van die hond en de verschillende documenten die daarop betrekking hebben door het rijksregisternummer van de verantwoordelijke en een centraal adressenbestand dat alle officiële adressen in België bevat, te gebruiken. Het voormelde bestand wordt altijd geüpdatet bij veranderingen;*
- 5° *blanco voorlopige registratiecertificaten en blanco fiches Vervanging paspoort afleveren aan de dierenartsen;*
- 6° *digitaal een kopie van het voorlopige registratiecertificaat bezorgen aan de dierenarts en aan de verantwoordelijke in geval van elektronische voorlopige registratie van een hond door de dierenarts;*
- 7° *de traceerbaarheid verzekeren van de verdeelde voorlopige registratiecertificaten en fiches Vervanging paspoort. Op verzoek van de dienst stuurt de beheerder van de databank binnen twee werkdagen na het verzoek op elektronische wijze de nummers van de registratiecertificaten en de persoonsgegevens van de personen aan wie dat nummer en die gegevens zijn afgeleverd;*
- 8° *blanco asielfiches afleveren aan de asielen;*
- 9° *een registratiecertificaat bezorgen aan de verantwoordelijke binnen vijf werkdagen na de dag waarop de dienst de aanvraag tot registratie of tot wijziging van de gegevens heeft ontvangen;*
- 10° *de nummers van de registratiecertificaten en de gegevens van de persoon aan wie die certificaten en gegevens zijn afgeleverd, bijhouden;*
- 11° *dierenartsen, asielen en erkende kwekers registreren.*

In dit artikel wordt verstaan onder werkdag: iedere dag met uitzondering van zaterdagen, zondagen en feestdagen.

Art. 39.

De gegevens in de databank, vermeld in artikel 36, kunnen geconsulteerd worden via het internet of telefonisch.

Art. 40.

Het beheer van de databank, vermeld in artikel 38, wordt gefinancierd door een retributie waarvan de minister het bedrag bepaalt.

De retributie, vermeld in het eerste lid, is ten laste van de verantwoordelijke van de hond en wordt betaald op het moment van de bestelling van de voorlopige registratiecertificaten en de fiches Vervanging paspoort.

Het bedrag van de retributie, vermeld in het eerste lid, wordt op 1 januari van elk jaar geïndexeerd. De basisindex is de index die van toepassing is op 1 januari 2024.

Art. 41.

De gegevens van de verantwoordelijke worden tien jaar na de geregistreerde datum van overlijden van hond vernietigd.

Als het overlijden van het dier niet gemeld wordt, worden alle gegevens van de verantwoordelijke, dertig jaar na de registratie van het dier automatisch vernietigd. De gegevens van vorige verantwoordelijken worden ook tot het voormelde moment behouden.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: verantwoordelijke², dierenarts;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatie- en contactgegevens, eigendom van een hond, verbondenheid aan een inrichting.
10. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. De wettelijke basis van het Ontwerp is artikel 7 van de wet van 14 augustus 1986, *betreffende de bescherming en het welzijn der dieren*, dat luidt als volgt:

Artikel 7.

De Vlaamse Regering kan, maatregelen treffen voor het identificeren en registreren van honden en katten evenals voor het vermijden van overbevolking bij deze diersoorten. De Vlaamse Regering bepaalt het tarief van de retributies voor de identificatie en registratie van honden en katten, die ten laste komen van de eigenaar of verantwoordelijke van het dier. Voor wat betreft de registratie van honden wordt de retributie voor de initiële registratie verhoogd met een bijdrage van vier euro die eveneens ten laste komt van de eigenaar of verantwoordelijke van het dier. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de retributies en de bijdrage geïnd worden.

12. De wet betreft geen relevante bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens.
13. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
14. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, aangezien het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan het Ontwerp, of minstens aan de nota.
15. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
16. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

² Dit begrip wordt niet gedefinieerd in het Ontwerp.

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵

17. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
18. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
19. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
20. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in de wetgeving zelf moet worden opgenomen.⁷ wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *“L’État-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁷ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GWH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.⁸

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
22. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
 - honden identificeren;
 - honden herenigen met hun verantwoordelijke;
 - de handel in honden en het verkeer van honden controleren;
 - de handhaving van de dierenwelzijnsregelgeving opvolgen.
23. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
24. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. Art. 3 § 1 van het Ontwerp stelt dat de databank beheerd wordt door de dienst, vermeld in artikel 3, punt 23, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren. Het is wenselijk deze dienst uitdrukkelijk als verwerkingsverantwoordelijke te benoemen zodat de betrokkenen duidelijk weten tot wie ze zich dienen te richten. De VTC vraagt dan ook om het Ontwerp in die zin aan te passen.
27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁹ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
28. De VTC verwijst naar haar **lijst**¹⁰ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.

⁸ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

⁹ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹⁰ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening

29. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.¹¹

5. Minimale gegevensverwerking

30. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

31. De **categorieën betrokkenen** zijn verantwoordelijke¹², dierenarts;

en de **categorieën persoonsgegevens** zijn :

de volgende gegevens van de verantwoordelijke:

- de voor- en achternaam;
- het rijksregisternummer;
- het volledige adres;
- het e-mailadres;
- het telefoonnummer;

de volgende gegevens van de dierenarts:

- de voor- en achternaam;
- het ordenummer;
- het rijksregisternummer;
- het volledige adres;
- het e-mailadres.

Als de verantwoordelijke de beheerder van een asiel of een erkende kweker is, ook de volgende gegevens :

- het erkenningsnummer van de inrichting;
- de naam van de inrichting (facultatief);
- het volledige adres van de inrichting als dat verschillend is van het volledige adres, vermeld in het eerste lid, 2°, c);
- het e-mailadres van de inrichting als dat verschillend is van het e-mailadres, vermeld in het eerste lid, 2°, d);
- het telefoonnummer van de inrichting als dat verschillend is van het telefoonnummer, vermeld in het eerste lid, 2°, e).

32. Het is niet duidelijk wat de meerwaarde is van een ordenummer voor een dierenarts wanneer men ook over zijn rijksregisternummer beschikt. Dit dient minstens in de nota verduidelijkt te worden.

33. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft, bepaalt artikel 37 van het Ontwerp:

- de verantwoordelijken van de honden: voor alle actuele gegevens van de honden waarvoor ze verantwoordelijk zijn;
- de bevoegde overheid met toepassing van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, en de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987;
- de dierenartsen en de asielen: uitsluitend voor de gegevens die nodig zijn om de verantwoordelijke van een dolende, verloren of achtergelaten hond terug te vinden;

Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

¹¹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

¹² Dit begrip wordt niet gedefinieerd in het Ontwerp.

- de dierenartsen: voor alle actuele gegevens van de honden waaraan ze op verzoek van de verantwoordelijke wijzigingen moeten aanbrengen.

En daarenboven:

Als de verantwoordelijke heeft aangegeven dat hij de gegevens van zichzelf en van de hond niet vertrouwelijk wil houden, heeft ook elke persoon die beschikt over het identificatieteken van het dier, toegang tot de gegevens die nodig zijn om de verantwoordelijke van de dolende, verloren of achtergelaten hond te vinden.

Deze toegang is dus blijkbaar gebaseerd op toestemming. Daarbij is het belangrijk dat deze toestemming voldoet aan alle vereisten van de AVG. Dit impliceert dat deze vrijwillig gegeven wordt en ondubbelzinnig is, en dat de betrokkene correct geïnformeerd wordt over de implicaties van de toestemming, die bovendien op elk moment ingetrokken kan worden. Aan de ontvangers van de persoonsgegevens moet bovendien duidelijk worden gemaakt voor welke doeleinden zij de opgezochte gegevens mogen gebruiken; een toestemming kan immers nooit voor gevolg hebben dat persoonsgegevens voor eender welk doeleinde mogen worden verwerkt. De VTC beveelt aan om het Ontwerp in die zin aan te passen.

34. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.

35. Verder wordt erin voorzien:

Art. 39.

De gegevens in de databank, vermeld in artikel 36, kunnen geconsulteerd worden via het internet of telefonisch.

36. De VTC gaat ervan uit dat wanneer dit gebeurt via het internet de toepassing beantwoordt aan de vereisten van de AVG, in het bijzonder deze van privacy by design en privacy by default, en dat dit dus ook een bepaalde controle impliceert van de identiteit en/of de toegangsrechten van de opvrager. Wanneer dit telefonisch gebeurt, is het de VTC zeer onduidelijk wat daarmee bedoeld wordt : wie consulteert de gegevens ? Hoe wordt nagegaan of de oproeper effectief de bevoegdheid heeft de gegevens te ontvangen ? De nota geeft geen antwoord op deze vragen. De VTC meent dan ook dat deze wijze van consulteren veel te onzeker en onbetrouwbaar is en vraagt om dit te schrappen uit het Ontwerp.

37. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie.

38. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

39. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹³.

40. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

41. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt het Ontwerp

¹³ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

Art. 41.

De gegevens van de verantwoordelijke worden tien jaar na de geregistreerde datum van overlijden van hond vernietigd.

Als het overlijden van het dier niet gemeld wordt, worden alle gegevens van de verantwoordelijke, dertig jaar na de registratie van het dier automatisch vernietigd. De gegevens van vorige verantwoordelijken worden ook tot het voormelde moment behouden.

42. Het is niet duidelijk waarop deze termijn gebaseerd is. Deze dient dan ook verantwoord te worden in de nota zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG, in het bijzonder de minimale gegevensverwerking. De VTC is niet in de mogelijkheid om na te gaan of wat betreft de bewaartermijn het ontwerp in overeenstemming is met de AVG wegens het ontbreken van deze informatie.

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
44. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 43, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁴
49. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.

¹⁴ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

III. BESLUIT

50. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk benoemen in het Ontwerp (luik 4);
- verduidelijken waarom ordenummer en rijksregisternummer van de dierenarts verwerkt worden (luik 5);
- de vereisten voor de toestemming opnemen in het Ontwerp (luik 5);
- de telefonische consultatie schrappen (luik 5);
- de bewaartermijnen verantwoorden in de nota (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC